

Det skal du vide om

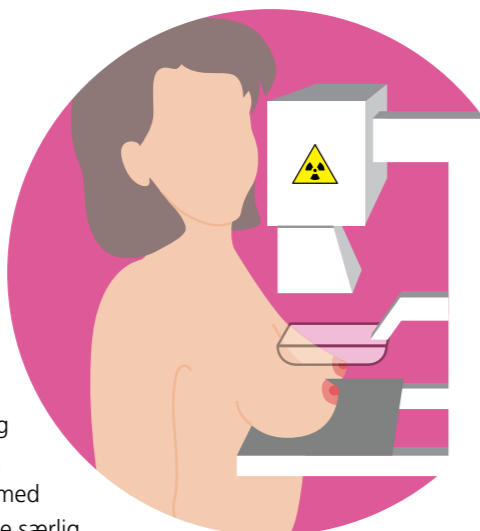
klinisk mammografi

Er du blevet henvist til klinisk mammografi, er der tre trin, du skal igennem, hvis de nationale retningslinjer på brystkræftområdet skal overholdes.

1. Mammografi

Foretages som regel af en radiograf eller sygeplejerske. Ved hjælp af røntgen undersøges brysterne for at se, om der er knuder eller andre tegn på brystkræft.

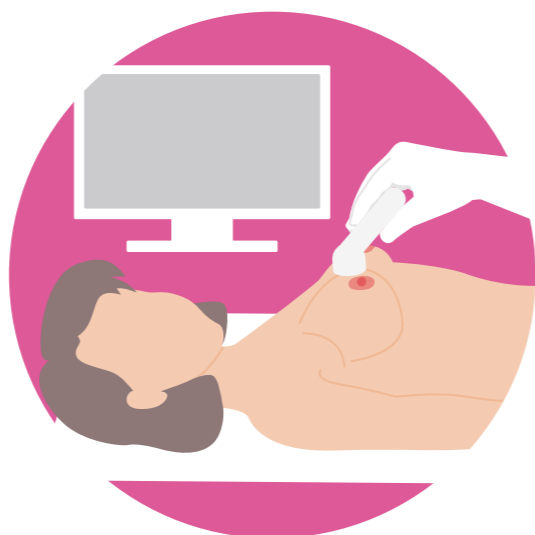
Efter mammografien nærstuderer en røntgenlægen billederne. Jo ældre kvinder er, des mindre fedt er der i brystet, hvorfor knuder tydeligere kan ses. På yngre kvinder er brystvævet dog fastere, og der er mindre fedt i brystet, hvorfor en knude kan gemme sig. Dermed er den klassiske mammografi alene ikke særlig effektiv på unge kvinder. Det er også derfor, at det kun er de 50-69-årige, som er en del af screeningsprogrammet.

2. Ultralyd

Efter røntgenlægen har studeret billederne, foretager røntgenlægen en ultralyd. Dette er især vigtigt hos unge kvinder eller hos kvinder, hvor der er symptomer, men hvor en knude ikke tydeligt ses på røntgenbillederne fra mammografien.

Bliver du ikke tilbudt en ultralyd, selv om du er indkaldt til klinisk mammografi, bør du kræve at få lavet en ultralyd med henvisning til de nationale retningslinjer.

3. Klinisk undersøgelse

Lægen, der foretager ultralydsundersøgelsen, foretager også den kliniske undersøgelse. Undersøgelsen går ud på, at lægen med hænderne undersøger dit bryst og armhule for tegn på knuder eller andre fund.

Er der en begrundet mistanke om brystkræft, tager røntgenlægen også en biopsi på dig.

Når du får svar

Ifølge regeringens kræftpakke skal du indkaldes til den kliniske mammografi inden seks dage, hvor altså en røntgenlæge står for store dele af undersøgelsen. Når du skal have svar, er det dog en brystkræftkirurg, der står for denne del, så brystkræftkirurgen samtidig kan vejlede dig i, hvad der videre skal ske, viser det sig, at du har brystkræft.

Kilde: Peer Michael Christiansen, klinisk professor i brystkirurgi ved Aarhus Universitet og formand for Danish Breast Cancer Group (DBCG), der har udarbejdet de nationale retningslinjer på brystkræftområdet.

Forskellen på mammografi og klinisk mammografi

Er du mellem 50-69 år, bliver du hvert andet år automatisk indkaldt til en mammografiscreening. Mens screeningen handler om forebyggelse, er en klinisk mammografi derimod en grundigere undersøgelse, som du kun henvises til, hvis din praktiserende læge har mistanke om, at du kan have brystkræft på grund af eksempelvis en knude eller andre symptomer centreret omkring brystet.

Kvinder, der har gennemgået behandling for brystkræft eller brystkræftfor stadium tilbydes screeningsmammografi op til 79 år.

Yngre patienter følges årligt med en klinisk mammografi, til de fylder 50 år. Herefter overgår de også til screeningsmammografi hvert andet år som hos de lidt ældre patienter.

Ringsted-sagen og de manglende kliniske mammografier

Mellem 2013 og 2017 tilsidesatte ledelsen på Ringsted Sygehus de nationale retningslinjer, hvorfor kvinder, hvor der var mistanke om brystkræft, fik foretaget mangelfulde undersøgelser. Fremfor at få den kliniske mammografi – som de havde ret til og var henvist til – fik kvinderne kun foretaget en almindelig mammografi. Det var imod de nationale retningslinjer på brystkræftområdet, som DBCG (Danish Breast Cancer Group, red.) har udarbejdet.

Siden Jyllands-Posten rullede sagen ud i februar 2019, er 9.400 journaler fra Ringsted Sygehus blevet gennemgået for fejl. Ved DBO-bladets deadline i maj 2019, var der fundet 304 brystkræfttilfælde, som var blevet overset i perioden 2013-2017, fordi kvinder ikke fik den kliniske mammografi, de var henvist til.

Som resultat af sagen er direktøren for Ringsted Sygehus blevet fyret, mens Sydsjælland og Lolland-Falsters Politi nu har sigtet en del af sygehusledelsen samt Region Sjælland i sagen.

Er man blevet undersøgt på Ringsted Sygehus efter 24. maj 2017, oplyser Region Sjælland, at man er blevet undersøgt korrekt. Har man ligeledes fået en almindelig mammografi, som en del af screeningsprogrammet, er der heller ikke grund til at være bekymret for, at man er blevet undersøgt forkert.

Er du derimod blevet henvist til klinisk mammografi på Ringsted Sygehus i perioden mellem 1. marts 2013 til 24. maj 2017, er der grund til at undersøge dit forløb. Du kan ringe til sygehuseets hotline særligt oprettet til formålet på telefon 54 67 22 31 på hverdage mellem klokken 8-15.

Hvis du er berørt af Ringsted-sagen, har DBO desuden oprettet en netværksgruppe, hvor du kan sparre med andre i samme situation.

Kontakt:
dbosydsjaelland@brystkraeft.dk for mere information.

Overvejer du at søge erstatning, kan du ligeledes få vejledning hos DBO's samarbejdspartner, advokat Søren Kroer på sk@kroerfink.dk eller telefon 71 99 29 29.

Kilder: Kræftens Bekæmpelse, DBO, Jyllands-Posten og Region Sjælland